

A. ĐẶT VẤN ĐỀ

I. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến:

Như chúng ta đã biết, đạo đức là cái tốt, cái đúng ở bên trong con người được biểu hiện ra bên ngoài bằng lời nói, hành vi. Đạo đức là gốc bên trong được chuyển hóa thành lời nói và hành vi tốt đẹp bên ngoài, tức là con người phải có nhận thức đúng về sự vật hiện tượng và từ đó có lời nói, hành vi tốt đẹp, đúng đắn với sự vật hiện tượng.

Một gia đình hạnh phúc, một đất nước thanh bình là nhờ có những con người có đạo đức tốt luôn có những hành vi, việc làm tốt đem lại niềm vui, niềm hạnh phúc cho mọi người.

Nhưng, như Bác Hồ đã nói: “dữ, hiền đâu phải là tính sẵn, phần nhiều do giáo dục mà nên.” Một người “hiền” hay “dữ” không phải tự sinh ra đã có sẵn mà là kết quả của giáo dục. Câu nói đó của Bác đã nói lên vai trò vô cùng to lớn của giáo dục, đặc biệt là giáo dục đạo đức.

Giáo dục đạo đức có vai trò và vị trí rất quan trọng trong việc giáo dục trẻ ở bậc Tiểu học. Nó không chỉ bồi dưỡng nhận thức về chuẩn mực đạo đức xã hội, mà còn góp phần định hình và phát huy những phẩm chất cần thiết của nhân cách con người.

Giáo dục đạo đức cho học sinh Tiểu học là một mặt của hoạt động giáo dục nhằm xây dựng cho các em những đức tính trong sáng và bồi dưỡng cho các em những quy tắc ứng xử, những hành vi đạo đức được thể hiện trong giao tiếp, ứng xử với bạn bè, với mọi người xung quanh.

Trong công tác giáo dục, bậc Tiểu học là bậc học giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách cho học sinh nhằm xây dựng và phát triển con người làm chủ tương lai cho đất nước. Trong đó giáo dục đạo đức là một trong những hoạt động giáo dục cơ bản nhất trong các bậc học của học sinh nhằm làm cho nhân cách được phát triển đúng đắn, giúp học sinh có những nhận thức, ý thức tình cảm đạo đức, có những thói quen, hành vi ứng xử đúng mực trong các mối quan hệ của cá nhân với xã hội, của cá nhân đối với mọi người xung quanh.

Học sinh tiểu học là lứa tuổi hồn nhiên đang hình thành và phát triển nhân cách. Những biểu hiện không tốt ngoài xã hội rất dễ ảnh hưởng tới các em.

Vậy làm thế nào để giáo dục đạo đức cho học sinh tiểu học đạt hiệu quả? Đó là lí do tôi chọn nghiên cứu đề tài: “ ***Một số biện pháp chỉ đạo giáo dục đạo đức cho học sinh tiểu học đạt hiệu quả.***”

II. Mục tiêu của sáng kiến:

Tôi chọn nghiên cứu đề tài này muốn tìm ra biện pháp chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức cho học sinh tiểu học để các em trở thành những người có phẩm chất đạo đức, nhân cách tốt, góp phần xây dựng nên những con người Việt Nam nhân hậu, nghĩa tình, văn minh, hiện đại.

III. Đối tượng và thời gian nghiên cứu:

1. Đối tượng nghiên cứu: Học sinh trường TH Phú Phương.

2. Thời gian nghiên cứu: Năm học 2023-2024.

B. NỘI DUNG SÁNG KIẾN

Cơ sở lí luận

Vấn đề đạo đức học sinh đã được xã hội quan tâm rất nhiều. Đó là hiện tượng giới trẻ ngày nay có dấu hiệu sa sút về đạo đức. Ngày nay, cùng với sự phát triển và đi lên của xã hội, mỗi chúng ta được sống trong môi trường văn minh, hiện đại hơn, nhưng kéo theo đó cũng có nhiều vấn đề nảy sinh làm ảnh hưởng ít nhiều đến đời sống xã hội. Một trong những vấn đề đáng lo ngại hiện nay đó là đạo đức học đường của một bộ phận học sinh đang bị xuống cấp, dẫn đến tình trạng bạo lực học đường, những vụ án nghiêm trọng, những hành vi gian lận ở nhiều góc độ... xảy ra ngày càng phổ biến. Đây là những biểu hiện lệch lạc trong hành vi, nhân cách đạo đức học sinh. Điều này không những gây hoang mang cho dư luận xã hội mà còn giống lên hồi chuông cảnh báo về lối sống đạo đức, nhân cách của giới trẻ ngày nay. Sự xuống cấp của đạo đức có nhiều nguyên nhân, trách nhiệm thuộc về nhiều ngành, nhưng trước hết trách nhiệm đó là của nhà trường - nơi giáo dục đạo đức từ khi mới cắp sách đi học đến lúc bước chân vào đời.

Vấn đề giáo dục đạo đức học sinh đã được nhiều người quan tâm nghiên cứu và tôi cũng muốn đưa ra đây một số biện pháp giáo dục đạo đức học sinh tiểu học.

Giáo dục đạo đức cho học sinh tiểu học là quá trình hình thành và phát triển các phẩm chất đạo đức của nhân cách học sinh, là một quá trình giáo dục lâu dài được hình thành từ thấp đến cao từ những việc cụ thể trong cuộc sống đời thường.

I. Hiện trạng vấn đề:

1. Thực trạng giáo viên:

Hiện nay, việc dạy môn Đạo đức vẫn chưa được coi trọng như các môn Toán, Tiếng Việt. Trong các kế hoạch bài dạy các môn học vẫn có phần giáo dục thái độ cho học sinh, trong giờ học giáo viên vẫn có phần giáo dục thái độ thông qua bài dạy nhưng cũng chỉ lướt qua, chưa tương xứng với tầm quan trọng của việc giáo dục đạo đức hình thành nhân cách cho các em.

2.Thực trạng phụ huynh:

Gia đình có ảnh hưởng rất lớn đến nhân cách con người. Một gia đình nề nếp sẽ có những đứa con ngoan. Thế nhưng hiện nay, tình trạng bạo lực gia đình, ly thân, ly hôn, bố mẹ nghiện hút, mắc tệ nạn xã hội gia tăng... Một số giá trị đạo đức truyền thống tốt đẹp của gia đình đang có biểu hiện xuống cấp, thuần phong, mỹ tục đang đứng trước nhiều thách thức. Các tệ nạn xã hội như ma túy, cờ bạc, rượu chè bê tha, mại dâm... đang tác động tiêu cực đến các gia đình. Vì vậy trẻ em cũng chịu ảnh hưởng rất lớn về tính cách và nhân cách, lối sống. Nhiều bậc cha mẹ hiện nay vẫn chưa nhận thức được vai trò của giáo dục đạo đức trong gia đình. Không ít cha mẹ chỉ quan tâm đến đời sống vật chất của con mà xem nhẹ việc dạy người cho con cái. Trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường cùng với những tác động nhiều mặt của toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, tốc độ phát triển tâm - sinh lý của trẻ hiện nay diễn ra hết sức phức tạp, có khi đột biến, bất thường trong khi các bậc cha mẹ lại chưa kịp thời nhận thức để điều chỉnh những hành vi lệch chuẩn và định hướng cho trẻ phát triển một cách lành mạnh. Nhiều gia đình tỏ ra lúng túng thậm chí bất lực trong việc giáo dục đạo đức cho con cái.

Hiện nay, việc giáo dục đạo đức trong trường tiểu học gặp nhiều trở ngại. Phương tiện nghe nhìn ngày càng phát triển làm cho trẻ dễ dàng tiếp cận và từ đó các em dễ dàng tiếp nhận những điều xấu. Bên cạnh đó, ở gia đình và xã hội có rất nhiều điều trái ngược với các nội dung đạo đức được dạy học trong nhà trường. Những điều trái ngược này do người lớn thực hiện một cách thường xuyên trước mắt các em. Đó là việc giữ gìn vệ sinh chung nơi công cộng, chấp hành luật lệ giao thông, giúp đỡ người già, giúp người có hoàn cảnh khó khăn, nói lời xin lỗi... không được cha mẹ, anh chị, những người xung quanh làm đúng như nhà trường, thầy cô giáo chỉ dạy. Những điều trái ngược này ảnh hưởng rất lớn đối với học sinh. Các em có hoàn toàn tin vào những điều thầy cô giáo dạy bảo? Hay là các em phải làm theo cha mẹ và những người xung quanh?

3.Thực trạng học sinh:

Học sinh hiện nay có nhiều biểu hiện lệch lạc so với chuẩn đạo đức. Hiện tượng nói tục ,chửi bậy, đánh nhau, ham chơi, thiếu trách nhiệm,... là biểu hiện thường thấy trong số đông học sinh. Học sinh tiểu học các em còn hồn nhiên ngây thơ. Với học sinh lớp 1-2-3, các em chưa bộc lộ nhiều những hành vi lệch lạc nhưng ở học sinh lớp 4 – 5 thì những biểu hiện như trên đã dễ nhận thấy.

4. Thực trạng xã hội:

Một điều dễ thấy hiện nay là đạo đức xã hội đang xuống cấp. Hằng ngày, chúng ta cũng như học sinh phải nghe, phải chứng kiến rất nhiều những hành vi tiêu cực không đúng chuẩn mực đạo đức như: cãi lộn, đánh nhau, nói tục, lừa đảo,... với những tâm hồn trong trắng thơ ngây, các em chưa phân biệt đâu là tốt- xấu, hay – dở nên rất dễ nhiễm những biểu hiện xấu đó khi được chứng kiến, tiếp xúc.

Khảo sát với học sinh trong trường, tôi đã có kết quả sau đây:

Kết quả. Số hs được khảo sát.	Số học sinh có biểu hiện đạo đức tốt.	Số học sinh có biểu hiện đạo đức chưa tốt.
100em	80 em (80%)	20 em (20%)

II. Giải pháp thực hiện sáng kiến để giải quyết vấn đề:

Hệ thống giải pháp:

1. Người thầy phải là tấm gương sáng cho học sinh noi theo
2. Nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy môn Đạo đức.
3. Giáo dục đạo đức thông qua các môn học khác.
4. Giáo dục đạo đức thông qua hoạt động ngoài giờ lên lớp.
5. Nhà trường thường xuyên tổ chức cho học sinh được thực hành đạo đức.
6. Giáo dục đạo đức qua giờ ăn bán trú.
7. Phối hợp nhà trường, gia đình, xã hội trong giáo dục đạo đức học sinh.

TIẾN HÀNH THỰC NGHIỆM

1. Biện pháp thứ nhất: Nâng cao ý thức nêu gương của người giáo viên.

“ Mỗi thầy cô giáo là một tấm gương sáng cho học sinh noi theo”. Câu khẩu hiệu này rất quen thuộc với mỗi giáo viên nhưng không hề dễ dàng khi thực hiện bởi mỗi cử chỉ , việc làm ở mọi lúc, mọi nơi, dù nhỏ của giáo viên đều được học sinh lấy đây làm gương.

Đối với học sinh tiểu học, ngoài cha mẹ, thầy cô giáo có vị trí hết sức quan trọng và có sức tác động rất lớn đối với trẻ. Các em thường nghe lời thầy cô hơn bố mẹ. Có thể nói rằng hình ảnh của thầy cô giáo ở bậc tiểu học là hình ảnh khó phai mờ trong tâm trí học sinh. Điều này xuất phát từ sự chuẩn mực của thầy cô giáo. Do đó, nhà trường phải quán triệt đến tận giáo viên để mỗi người thật sự là một tấm gương sáng cho học sinh noi theo.

Tấm gương về đạo đức không cần phải to tát lớn lao như những điều chúng ta thường nói đến như yêu thương, nhân hậu, thật thà, đoàn kết,.....mà là những chi tiết rất nhỏ cũng cần sự gương mẫu của người giáo viên.

Ví dụ 1: Trong giờ chào cờ đầu tuần, khi có thầy cô giáo nhận xét hoặc phát biểu, các thầy cô thường nhắc học sinh ngồi trật tự lắng nghe. Khi đó, các thầy cô giáo cũng phải chú ý lắng nghe thì mới làm gương cho học sinh noi theo. Nếu các thầy cô giáo lại bàn tán, nói chuyện riêng thì lời nhắc nhở đối với học sinh không có tác dụng.

Ví dụ 2: Các thầy cô vẫn nhắc nhở học sinh phải biết giữ vệ sinh trường lớp, vẫn yêu cầu học sinh đi nhặt giấy rác vương trên sân trường, nhưng nếu cô giáo đi qua một tờ giấy rơi trên sân mà không cúi xuống nhặt thì học sinh cũng sẽ bỏ qua lời nhắc nhở của cô giáo.

Ví dụ 3: Nhà trường vẫn yêu cầu học sinh khi có trống vào lớp phải khẩn trương vào lớp, nếu tác phong của giáo viên chậm chạp, vừa lên lớp vừa dềnh dàng nói chuyện thì học sinh sẽ không vội vào lớp ngay.

Chính vì thế, tôi luôn lưu ý các thầy cô giáo luôn luôn làm tấm gương

sáng cho học sinh noi theo từ những việc làm nhỏ nhất. Hàng tuần, khi sơ kết tuần với giáo viên, ngoài các hoạt động chuyên môn, tôi còn đánh giá việc nêu gương của giáo viên.

Với biện pháp này, học sinh đã có những nền nếp thói quen tốt, góp phần hình thành những phẩm chất đạo đức, nhân cách tốt như ý thức tổ chức kỉ luật, tác phong khắt khe, thói quen giữ vệ sinh môi trường.....

2. Biện pháp thứ hai: Nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy môn Đạo đức.

Môn Đạo đức có vị trí đặc biệt quan trọng mà không môn học nào có thể thay thế được. Bởi lẽ chức năng của nó là giáo dục đạo đức cho học sinh Tiểu học với hệ thống chuẩn mực hành vi đạo đức được quy định trong môn học này.

Dạy học là một nghề sáng tạo, nhất là trong môn đạo đức, môn học cung cấp cho học sinh những chuẩn mực về đạo đức. Môn học có tác dụng to lớn trong việc hình thành nhân cách cho học sinh.

Chính vì vậy tôi đã chỉ đạo giáo viên cần sáng tạo trong dạy môn Đạo đức để tiết dạy sinh động, hấp dẫn với học sinh và đem lại hiệu quả.

Để dạy học tốt môn Đạo đức, có rất nhiều biện pháp nhưng tôi đã chỉ đạo giáo viên chú trọng biện pháp Sử dụng linh hoạt, sáng tạo các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học nhằm phát huy tính tích cực tự giác học tập của học sinh.

Có nhiều phương pháp dạy học Đạo đức như: phương pháp động não, phương pháp kể chuyện, phương pháp đàm thoại, đóng vai, trò chơi, thảo luận nhóm,.... Mỗi phương pháp đều có một ưu điểm nhưng nếu chỉ sử dụng một phương pháp thì hiệu quả giảng dạy sẽ không cao vì vậy tôi đã phối hợp sử dụng nhiều phương pháp và hình thức tổ chức khác nhau nhằm phát huy tính tích cực tự giác học tập của học sinh và đạt mục tiêu của chương trình.

Yêu cầu khi sử dụng biện pháp này là phải phù hợp với đối tượng học sinh lớp 1 về đặc điểm tâm sinh lí, phù hợp với nội dung bài học, nội dung của từng hoạt động.

Ví dụ: Trong bài Biết nhận lỗi (Đạo đức lớp 1), khi dạy cần phối hợp

nhieu phương pháp dạy học. Đó là:

1. Phương pháp kể chuyện: Phương pháp kể chuyện thường gây hứng thú cho học sinh, lôi cuốn học sinh vào bài học.

Trong bài này, giáo viên dùng phương pháp kể chuyện ngay khi dẫn vào bài học.

Câu chuyện “Chiếc bình hoa” dẫn các em vào nội dung bài một cách tự nhiên và lôi cuốn. Câu chuyện đã đưa ra được tình huống cần giải quyết.

2. Phương pháp đàm thoại: Đây là phương pháp truyền thống không thể thiếu. Hỏi – đáp giữa thầy và trò, trò và trò dựa trên hệ thống câu hỏi hướng dẫn học sinh đi đến chuẩn mực đạo đức mà các em cần nắm và thực hiện.

Phương pháp đàm thoại cần được giáo viên sử dụng cùng với các phương pháp khác trong suốt giờ học.

Khi đàm thoại, giáo viên chỉ nêu câu hỏi để học sinh trả lời, không nói nhiều, không trả lời thay cho HS, với những câu hỏi mà HS không trả lời được thì giáo viên nêu những câu hỏi gợi ý, nếu HS trả lời không đầy đủ thì đề nghị HS khác bổ sung.

Các câu hỏi đều được chuẩn bị trước, sắp xếp hợp lí, có hệ thống nhằm dẫn dắt HS .

Ví dụ: Trong câu chuyện “Chiếc bình hoa” (Bài Biết nhận lỗi – Đạo đức lớp 1), các câu hỏi dẫn dắt dần như:

- + Cậu bé trong câu chuyện tên là gì?
- + Khi cô hỏi: “Ai làm vỡ bình hoa?” các bạn đã trả lời thế nào?
- + Nếu em là Vô-va, em sẽ làm gì?

Với phương pháp này, giáo viên đã dẫn dắt giúp học sinh nhận biết và xử lí tình huống, trình bày nêu quan điểm của mình.

3. Phương pháp động não: Động não là kĩ thuật giúp học sinh trong một thời gian ngắn nảy sinh được nhiều ý tưởng, nhiều giả định về một vấn đề nào đó, được trình bày một cách ngắn gọn. Phương pháp động não có tác dụng tạo cho học sinh hình thành tinh thần hợp tác trong học tập, tạo cơ hội cho học sinh đều được tham gia vào hoạt động học tập. Sử dụng phương pháp động não sẽ tạo

được hứng thú và kích thích tư duy sáng tạo của học sinh, các em có nhiều cơ hội và được khuyến khích phát biểu ý kiến, từ đó tìm ra nhiều biện pháp để giải quyết các vấn đề về đạo đức trong cuộc sống.

Ví dụ: Trong bài *Biết nhận lỗi – Đạo đức lớp 1*, giáo viên cần sử dụng phương pháp động não ở hoạt động Khám phá khi đưa ra các tình huống yêu cầu học sinh xử lý: *con đồng tình hay không đồng tình với việc làm này, vì sao, nếu là con, con sẽ làm thế nào?* Khi học sinh đưa ra ý kiến các nhân, học sinh phải suy nghĩ để đưa ra ý kiến của mình và giải thích cho sự lựa chọn đó.

Phương pháp này đã tạo được hứng thú và kích thích động sự sáng tạo của học sinh, các em được khuyến khích phát biểu ý kiến, tích cực hơn trong hoạt động học tập, tránh ỷ lại, từ đó tìm ra nhiều biện pháp để giải quyết các vấn đề về đạo đức trong cuộc sống.

4. Phương pháp đóng vai:

Đóng vai là phương pháp dạy học hiện đại, là phương pháp tổ chức cho học sinh thực hành một số hành vi ứng xử nào đó trong một tình huống giả định và trong môi trường an toàn.

Phương pháp này gây hứng thú và chú ý cho học sinh, tạo điều kiện phát huy tính sáng tạo của học sinh và khích lệ các em thay đổi thái độ, hành vi theo hướng tích cực. Phương pháp đóng vai được áp dụng có thể thấy ngay tác động hiệu quả của lời nói hoặc việc làm của học sinh qua các vai diễn.

Phương pháp đóng vai truyền thụ được chuẩn mực đạo đức một cách sinh động, thực tế và thu hút được sự chú ý, tập trung của học sinh, tạo sự gắn bó, phối hợp giữa học sinh với học sinh, làm cho học sinh tích cực hoạt động và biết tự đánh giá lẫn nhau.

Trong bài này, giáo viên sử dụng phương pháp đóng vai ở hoạt động Vận dụng. Khi đưa ra các tình huống trong thực tế cuộc sống yêu cầu học sinh đưa ra cách xử lý và đóng vai các nhân vật trong tình huống. Với phương pháp này, học sinh rất hứng thú, các chuẩn mực đạo đức được đưa đến học sinh một cách tự nhiên và sinh động, thực tế và thu hút được sự chú ý, tập trung của học sinh, tạo

sự gắn bó, phối hợp giữa học sinh với học sinh, làm cho học sinh tích cực hoạt động và biết tự đánh giá lẫn nhau. Phương pháp đóng vai làm cho bài học đạo đức trở nên gần gũi hơn với các em.

Ví dụ: Trong bài Biết nhận lỗi (Đạo đức lớp 1), giáo viên đưa ra các tình huống mẹ nhắc con ở nhà quét nhà nhưng con không quét; bạn nhỏ làm bẩn vở bạn; bạn nhỏ mắc lỗi với cô giáo. Bằng cách đóng vai, học sinh được sống trong chính hoàn cảnh ấy và thể hiện cách xử lý rèn luyện thói quen đạo đức chuẩn mực.

5. Phương pháp thảo luận nhóm: Phương pháp này giúp học sinh trao đổi, giúp đỡ, phối hợp lẫn nhau để hoàn thành nhiệm vụ học tập, tạo thói quen sinh hoạt bình đẳng, biết tiếp thu các ý kiến tích cực và đón nhận các ý kiến bất đồng.

Ví dụ: Trong bài Biết nhận lỗi (Đạo đức lớp 1), giáo viên cho học sinh thảo luận nhóm ở hoạt động Khám phá, Luyện tập – Thực hành và Vận dụng khi đưa ra yêu cầu giải quyết các tình huống khó xử, cần có sự trao đổi. Như khi thảo luận về tình huống các bạn nam đá bóng làm vỡ cửa kính rồi rủ nhau bỏ trốn: *con đồng tình hay không đồng tình với việc làm này, vì sao, nếu là con, con sẽ làm thế nào?*

Với phương pháp này, học sinh được rèn khả năng hợp tác khi cùng làm việc, khả năng thuyết trình tranh luận khi đưa ra ý kiến cá nhân và bảo vệ quan điểm của mình, khả năng tổng hợp thống nhất đưa ra ý kiến chung. Phương pháp này giúp học sinh tích cực hơn và lớp học sôi nổi, hào hứng.

6. Phương pháp quan sát trực quan: Là phương pháp sử dụng các phương tiện dạy học trực quan như ảnh, video,.... giúp người học dễ dàng tiếp thu kiến thức.

Trong bài dạy, các tình huống đạo đức được đưa ra cho học sinh qua hình ảnh các tranh vẽ, các video giúp các em nhận biết được sự việc xảy ra để đưa ra những ý kiến của mình. Phương pháp trực quan được giáo viên sử dụng ở hoạt động Khám phá với các video, ảnh mô tả các tình huống đạo đức.

Với phương pháp này, học sinh đã được quan sát các tình huống xảy ra cụ thể, chi tiết, giúp các em có những nhận xét phù hợp và cách xử lý đúng.

Ví dụ: Trong bài Biết nhận lỗi (Đạo đức lớp 1), các bức tranh mô tả các tình huống giúp học sinh hình dung rõ hơn sự việc để từ đó có những nhận xét, đánh giá phù hợp với tình huống xảy ra.

7. Phương pháp Trò chơi:

Tổ chức trò chơi là phương pháp tổ chức cho học sinh thực hiện những thao tác, hành động phù hợp với bài học đạo đức thông qua trò chơi nào đó. Phương pháp trò chơi có ý nghĩa vô cùng to lớn trong dạy học môn đạo đức vì học sinh tiểu học có nhu cầu vui chơi rất lớn. Việc tổ chức trò chơi góp phần thỏa mãn nhu cầu đó của trẻ. Do đó trò chơi được đưa vào dạy học môn đạo đức. Nó làm cho không khí tiết học trở lên sôi nổi, sinh động nên các em hứng thú việc học tập hơn. Qua việc tham gia trò chơi, học sinh thực hiện được thao tác hành động đạo đức một cách nhẹ nhàng, tự nhiên, thoải mái. Từ đó các em có thể tự vận dụng chúng vào thực tiễn cuộc sống của mình. Bên cạnh đó việc tổ chức trò chơi còn tăng cường giáo dục mối quan hệ đạo đức mang tính nhân ái giữa các em, rèn luyện cho học sinh sự tự tin bạo dạn trước đám đông, giáo dục tinh thần ham học hỏi, mang lại niềm vui nhận thức, phát huy tính tích cực, chủ động của các em trong học tập.

Ví dụ: Trong bài Em là học sinh lớp 1 (Đạo đức 1), giáo viên có thể cho học sinh chơi trò chơi Ném bóng. Mục đích của trò chơi này là các bạn nhớ tên nhau một cách vui vẻ. Cách chơi như sau: Cả lớp đứng thành vòng tròn, các bạn truyền bóng cho nhau, bóng đến tay ai thì người đó tự giới thiệu tên mình. Khi đã hết một vòng thì chuyển sang chơi ném bóng, bạn ném bóng phải nói đúng tên bạn mình sẽ ném bóng cho.

Trên đây là các phương pháp giáo viên có thể phối hợp sử dụng trong một bài dạy đạo đức. Trong quá trình dạy, giáo viên có thể dùng hình thức hoạt động theo nhóm và các hình thức khác nhau như: hoạt động cá nhân, nhóm đôi, cả lớp, trình bày ý kiến cá nhân bằng cách trả lời miệng, giơ tay, giơ thẻ, đại diện nhóm trình bày, sắm vai.

Việc sử dụng linh hoạt, sáng tạo các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học nhằm phát huy tính tích cực tự giác học tập của học sinh đã đáp ứng được

yêu cầu đổi mới dạy học và giáo dục, phát huy tính tích cực tự giác học tập của học sinh, phù hợp với đối tượng học sinh và thực tiễn giảng dạy trong nhà trường.

Với biện pháp Nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy môn Đạo đức, học sinh vừa tiếp nhận được các thông điệp của bài đạo đức vừa được thực hành các hành vi đạo đức và rèn luyện thành thói quen đạo đức, từ đó góp phần giáo dục đạo đức học sinh.

3. Biện pháp thứ ba: Giáo dục đạo đức thông qua các môn học khác.

Ngoài môn Đạo đức, tất cả các môn học khác ở Tiểu học, đặc biệt là môn Tiếng Việt, Tự nhiên và Xã hội, môn Toán đều có thể khai thác triệt để trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh nếu được khai thác tốt, đúng hướng. Chẳng hạn ở môn Tiếng Việt qua các câu chuyện kể, các bài văn, bài thơ ca ngợi vẻ đẹp của đất nước, ca ngợi truyền thống văn hóa dân tộc, các tập quán truyền thống tốt đẹp của đất nước, phản ánh bản sắc đạo đức của dân tộc, các em sẽ được giáo dục, bồi dưỡng cho học sinh tình yêu quê hương, đất nước, yêu con người.

Qua đó các em ngày càng có thêm các kiến thức về đạo đức, thái độ đạo đức về cuộc sống, vốn sống, kinh nghiệm sống của các em sẽ phát triển dần.

Tất cả các môn học đều có thể giáo dục đạo đức cho các em thông qua nội dung bài học, từ đức tính nhân hậu yêu thương đến cần cù chăm chỉ đoàn kết,.... Vì vậy, tôi đã chỉ đạo giáo viên trong mỗi bài giảng ở mỗi môn học đều tích hợp giáo dục thái độ, trước tiên thể hiện trong kế hoạch bài dạy phần yêu

cầu cần đạt về năng lực phẩm chất. Trong bài giảng luôn chú trọng giáo dục đạo đức qua liên hệ bản thân.....

Ví dụ 1: Ở môn TNXH lớp 2 (sách Kết nối tri thức) có các chủ đề: Gia đình; Cộng đồng địa phương; Thực vật và động vật; Con người và sức khỏe; Trái đất và bầu trời. Mỗi bài học trong từng chủ đề đều có nội dung giáo dục đạo đức.

Với chủ đề Gia đình, Trường học, Cộng đồng địa phương, giáo viên giáo dục học sinh phẩm chất nhân ái, biết yêu thương, quan tâm, chăm sóc người thân trong gia đình, yêu quý bạn bè, thầy cô; quan tâm, động viên, khích lệ bạn bè, tôn trọng người lớn tuổi; giúp đỡ người già, người ốm yếu, người khuyết tật; nhường nhịn và giúp đỡ em nhỏ, biết chia sẻ với những bạn có hoàn cảnh khó khăn, các bạn ở vùng sâu, vùng xa, người khuyết tật và đồng bào bị ảnh hưởng của thiên tai.....

Với chủ đề Thực vật và động vật, giáo viên giáo dục học sinh ý thức chăm sóc, bảo vệ cây xanh và các con vật có ích.

Ví dụ 2: Ở môn Công nghệ lớp 3 (Sách Kết nối tri thức) có các bài như: Sử dụng đèn học, Sử dụng quạt điện, Làm đồ dùng học tập,.....Ở tất cả các bài, giáo viên đều có thể giáo dục học sinh phẩm chất trách nhiệm: Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng cá nhân và gia đình.

Tóm lại, môn học nào cũng có những thông điệp đạo đức gửi đến học sinh, vì vậy giáo viên cần triệt để khai thác để giáo dục thái độ tình cảm, giáo dục đạo đức học sinh cho phù hợp.

Ví dụ 3: Qua bài tập đọc: “Buôn Chư Lênh đón cô giáo” (Tập đọc lớp 5) ngoài việc giáo dục cho học sinh biết yêu quý, kính trọng cô giáo, biết coi trọng văn hóa , giáo viên còn giáo dục cho học sinh phải có ý thức phấn đấu học tập thật tốt, để bản thân mình trở thành người có ích cho xã hội..

Hoặc qua bài dạy ở phân môn Luyện từ và câu: “Giữ phép lịch sự khi đặt câu hỏi”, giáo viên cần giáo dục cho học sinh khi yêu cầu, đề nghị phải giữ phép lịch sự. Muốn cho lời yêu cầu, đề nghị được lịch sự các em cần có cách xưng hô cho phù hợp với từng đối tượng giao tiếp.

Qua bài học này, giáo dục học sinh hành vi ứng xử lễ phép, lịch sự.

Như vậy, với việc giáo dục đạo đức cho học sinh trong mọi hoạt động dạy học, giúp học sinh có những hành vi, cử chỉ , hành động đẹp theo chuẩn mực đạo đức.

Với biện pháp này, việc giáo dục đạo đức cho học sinh đã có hiệu quả tốt. Các em kính trọng, lễ phép với thầy cô, chan hòa đoàn kết với bạn bè,....

4. Biện pháp thứ tư : Giáo dục đạo đức thông qua các hoạt động ngoài giờ lên lớp.

Giáo dục đạo đức cho học sinh thông qua các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là một hình thức giáo dục tạo cho các em vui để học, học mà vui. Đây cũng là hình thức giáo dục đạt hiệu quả rất cao, vì các em được học tập trong môi trường rất thoải mái và phù hợp với đặc điểm sinh lí của học sinh tiểu học. Giáo dục theo từng chủ điểm thay đổi không khí học tập cũng như giáo dục thông qua các hình thức trò chơi, đố vui, thi đua giữa các tổ, nhóm, các lớp và các cá nhân vừa thể hiện được tinh thần hợp tác, tinh thần thoải mái... Vì ngoài giáo viên chủ nhiệm các em còn được tham gia cùng các thầy cô giáo khác, các bạn lớp khác.

Ở hoạt động ngoài giờ lên lớp, nhà trường tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục trật tự an toàn giao thông, đẩy mạnh công tác tuyên truyền về tác hại của các tệ nạn xã hội; phổ biến tuyên truyền pháp luật phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí của học sinh tiểu học; tổ chức học tập, quán triệt cho học sinh về nội quy của nhà trường vào đầu năm học,

Các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp sẽ cuốn hút nhiều học sinh tham gia; bởi vì lứa tuổi của các em rất hiếu động, thích hoạt động, thích tham gia khám phá cái mới. Thông qua các hoạt động giáo dục này sẽ giúp cho học sinh nâng cao nhận thức. Trong hoạt động này cần lưu ý kết hợp hài hoà giữa "Học mà vui, vui mà học" theo đúng định hướng giáo dục.

Vì thế, ngay từ đầu năm, tôi đã xây dựng kế hoạch hoạt động ngoài giờ lên lớp của nhà trường với các chủ đề cho từng tháng như:

- Tháng 9: Chủ đề “Chào năm học mới”.
- Tháng 10: Chủ đề “Chăm ngoan, học giỏi”.
- Tháng 11: Chủ đề “Biết ơn thầy cô giáo.”
- Tháng 12: Chủ đề “Tiếp bước cha anh”.
- Tháng 1-2: Chủ đề “ Mừng Đảng, mừng xuân.”
- Tháng 3: Chủ đề “Tiến bước lên Đoàn. »
- Tháng 4: Chủ đề “Hòa bình- Hữu nghị. »

- Tháng 5: Chủ đề “Mừng sinh nhật Bác- Tự hào truyền thống Đội. »

Kế hoạch giáo dục ngoài giờ lên lớp thật cụ thể chi tiết, được Ban giám hiệu nhà trường duyệt ngay từ đầu năm học, từ đó chủ động phối kết hợp Đội Thiếu niên và Đoàn Thanh niên để thực hiện hiệu quả.

Ví dụ 1:Trong giờ hoạt động ngoài giờ lên lớp về chủ đề: “Tiếp bước cha anh” nhà trường tổ chức cho các em thi kể chuyện về anh bộ đội. các em sẽ kể những câu chuyện các em được đọc được nghe về anh bộ đội. Đó là những tấm gương chiến đấu anh dũng và hi sinh của anh bộ đội trong các cuộc kháng chiến của dân tộc hoặc những tấm gương anh bộ đội phải chịu đựng gian khổ để bảo vệ tổ quốc,..... để cho các em được học tập, vui chơi và được sống trong hòa bình yên vui... Vì thế các em phải kính trọng, biết ơn các chú bộ đội, để biết ơn công lao của các chú bộ đội các em phải làm gì?

Qua mỗi chương trình như vậy, các em được bồi đắp thêm về lòng biết ơn, về ý thức trách nhiệm, về bổn phận cần phải giữ gìn bảo vệ cuộc sống hòa bình.(*MC 1: ảnh chụp Hội thi Kể chuyện anh Bộ đội Cụ Hồ*)

Ví dụ 2: Chương trình hoạt động ngoài giờ lên lớp tháng 3 với chủ đề « Tiến bước lên Đoàn », nhà trường tổ chức ngày hội « Tiến bước lên Đoàn ». Trong ngày hội, học sinh được nghe kể về các tấm gương thanh niên đoàn viên tiêu biểu trong các thời kì lịch sử để khơi dậy niềm tự hào về truyền thống của Đoàn cũng như khơi dậy niềm khát khao phấn đấu trở thành những đoàn viên tích cực cống hiến cho đất nước, tích cực tham gia các hoạt động thi đua học tập, rèn luyện, biết đoàn kết, thương yêu bạn bè và giúp nhau cùng tiến bộ.

Ngoài ra , chương trình còn đưa ra các câu hỏi yêu cầu các em nêu ý kiến cá nhân: Để phấn đấu trở thành đoàn viên, em cần phải làm gì? (*MC 2: ảnh chụp chương trình hoạt động ngoài giờ lên lớp chủ đề Tiến bước lên Đoàn.)*

Với những chủ đề trên, các buổi sinh hoạt tập thể dưới cờ đầu tuần và các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp góp phần vào việc giáo dục đạo đức cho học sinh. Các em được bồi đắp về tình cảm yêu quê hương, đất nước yêu gia đình,

người thân bạn bè,...về lòng biết ơn, về ý thức trách nhiệm và các em được rèn luyện những hành vi đạo đức phù hợp với lứa tuổi.

Như vậy, với cách lồng ghép vào các buổi sinh hoạt tập thể để giáo dục đạo đức cho học sinh, sự tiến bộ của các em về hành vi ứng xử ngày được nâng cao, các em ý thức hơn và biết điều chỉnh hành vi một cách tích cực hơn.

5. Biện pháp thứ năm: Nhà trường thường xuyên tổ chức thực hành đạo đức cho học sinh.

Đây là hình thức tổ chức giáo dục nhằm tạo cơ hội cho học sinh chuyển hóa bước đầu những tri thức và niềm tin về các chuẩn mực đạo đức đã học thành hành vi và thói quen. Ngoài việc thực hành đạo đức do thầy cô giáo hướng dẫn trong lớp, nhà trường cần tổ chức nhiều hoạt động tập thể rộng lớn cho các em thực hành như kết hợp tổ chức kỷ niệm những ngày lễ với các hoạt động dã ngoại, tham quan di tích, thăm gia đình thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sĩ, giúp đỡ học sinh có hoàn cảnh khó khăn... Các hoạt động này nhằm giúp học sinh thực hành những lý thuyết đạo đức, chuyển hóa những nhận thức tốt, đúng của các em thành lời nói, hành vi đạo đức được thể hiện trước mắt nhiều người. Những lời nói, hành vi của các em được nhiều người nhận xét đánh giá. Dựa trên nhận xét, đánh giá này nhà trường, thầy cô giáo có biện pháp kịp thời uốn nắn những sai lệch trong học sinh hoặc phát huy những điều tốt giúp các em rèn luyện hình thành thói quen đạo đức.

Ví dụ 1: Tôi đã đề xuất với nhà trường thường xuyên tổ chức các hoạt động cho học sinh được thực hành đạo đức như: Ủng hộ người có hoàn cảnh khó khăn (để giáo dục lòng nhân ái yêu thương con người, biết chia sẻ giúp đỡ), viếng Nghĩa trang, thăm Lăng Bác, thăm gia đình thương binh liệt sĩ (để giáo dục lòng biết ơn)(*MC 3: ảnh chụp học sinh trường TH Phú Phương viếng Nghĩa trang Liệt sĩ, viếng Lăng Bác, ủng hộ quỹ Ngôi nhà Khăn quàng đỏ, ủng hộ người khuyết tật.*)

Ví dụ 2: Hàng tuần trong buổi sinh hoạt dưới cờ, cô giáo trực vẫn biểu dương các em nhặt được của rơi trả lại người đánh mất. Tuy các đồ vật các em nhặt được có giá trị nhỏ nhưng ý nghĩa của việc làm rất lớn. Nó giáo dục các em

tính trung thực, không tham lam, biết thấu hiểu với người đánh mất.

Các hoạt động trên đã được học sinh tích cực hưởng ứng. Trong dịp ủng hộ Tết cho bạn nghèo, tinh thần giúp đỡ bạn của các con còn lan tỏa đến phụ huynh, nhiều gia đình cho con số tiền không nhỏ để ủng hộ bạn nghèo.

Ví dụ 3: Tôi đã đề xuất đồng chí Tổng Phụ trách tổ chức phong trào chăm sóc công trình Măng non, mỗi lớp được giao chăm sóc một số bồn cây, hoa. Các em chăm sóc hàng ngày góp phần tạo cảnh quan nhà trường thêm đẹp, vừa giáo dục kỹ năng sống, kỹ năng làm việc và lớn hơn là giáo dục đạo đức về lòng yêu thiên nhiên, ý thức bảo vệ môi trường, bảo vệ của công. (MC 4: ảnh chụp học sinh chăm sóc hoa.)

Như vậy, các hoạt động cho học sinh được thực hành đạo đức do nhà trường tổ chức đã đem lại tác dụng tích cực trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh. Các em có suy nghĩ đúng, cử chỉ, hành động đẹp.

6. Biện pháp thứ sáu: Giáo dục đạo đức học sinh qua giờ ăn bán trú.

Trong thời gian gần đây hầu hết các nhà trường tổ chức cho học sinh ăn bán trú. Với học sinh ăn bán trú, thời gian và hoạt động của các em ở trường là khá nhiều. Đặc biệt, trong bữa ăn bán trú cũng có rất nhiều hành vi đạo đức, nhiều đức tính được rèn luyện, được bộc lộ như: sự lễ độ, nhường nhịn, chia sẻ giúp đỡ, tôn trọng người lao động, tiết kiệm, gọn gàng, sạch sẽ,..... Vì vậy, giáo dục đạo đức cho học sinh qua bữa ăn bán trú là rất cần thiết.

Tôi đã nhắc nhở các cô giáo chăm sóc bán trú chú trọng rèn các em từng cử chỉ việc làm trong khi các em ăn - ngủ ở trường.

Ví dụ: Trước khi ăn, yêu cầu các em rửa tay để đảm bảo vệ sinh và rèn đức tính sạch sẽ; trước khi ăn phải mời cô giáo và các bạn, ăn thông thả, ... để rèn đức tính lễ phép, lịch sự; cố gắng ăn hết để tiết kiệm thức ăn và thể hiện trân trọng giá trị của thức ăn vì đó là công sức của biết bao người làm ra, là tiền của của bố mẹ đóng góp. Khi ăn xong cần xếp bàn ghế gọn gàng, giúp cô phục vụ lau bàn và không quên cảm ơn các cô nhà bếp đã nấu những bữa cơm ngon.

Tương tự như vậy, khi đi ngủ, các cô giáo cũng cần hướng dẫn các em có lời chúc các bạn ngủ ngon trước khi ngủ. Việc làm đó thể hiện sự quan tâm lẫn nhau và khi ngủ dậy phải thu dọn chỗ ngủ gọn gàng để rèn đức tính ngăn nắp.

(MC 5: ảnh chụp học sinh thu dọn ghế, lau bàn sau khi ăn; ảnh chụp học sinh xếp chăn, gối sau khi ngủ dậy.)

Với biện pháp này, các em được giáo dục và thực hành rất nhiều hành vi đạo đức, tuy những hành vi rất nhỏ nhưng là những thói quen đạo đức rất đáng quý đó là sự lễ phép, gọn gàng sạch sẽ, sự quan tâm, giúp đỡ, trân trọng yêu quý người lao động và sản phẩm lao động,....

7. Biện pháp thứ bảy: Phối hợp nhà trường- gia đình – xã hội trong giáo dục đạo đức học sinh.

Các phẩm chất đạo đức, lối sống của con người nói chung, học sinh nói riêng được hình thành và phát triển trong các môi trường gia đình, nhà trường và xã hội.

. Gia đình có vai trò rất quan trọng trong giáo dục đạo đức cho học sinh. Gia đình là trường học đầu tiên và suốt đời của con người. Gia đình và truyền thống gia đình ảnh hưởng rất lớn đến việc hình thành và giáo dục đạo đức cho học sinh. Mọi người trong gia đình có quan hệ đối xử tốt, quan tâm chăm sóc lẫn nhau, có tôn ti trật tự, ông bà, cha mẹ, anh chị thật sự là tấm gương để học sinh noi theo thì bản thân học sinh đó bước đầu sẽ có nền tảng đạo đức tốt. Trái lại, trong một gia đình lộn xộn, không có tôn ti trật tự, các thế hệ không tôn trọng lẫn nhau... thì tư tưởng, đạo đức của học sinh sẽ bị ảnh hưởng không tốt. Với những gia đình không có kỉ cương nề nếp, việc giáo dục đạo đức học sinh sẽ gặp khó khăn.

Bên cạnh đó, ở gia đình và xã hội có rất nhiều điều trái ngược với các nội dung đạo đức được dạy học trong nhà trường. Những điều trái ngược này do người lớn thực hiện một cách thường xuyên trước mắt các em. Đó là việc giữ gìn vệ sinh chung nơi công cộng, chấp hành luật lệ giao thông, giúp đỡ người già, giúp người có hoàn cảnh khó khăn, nói lời xin lỗi... không được cha mẹ, anh

chị, những người xung quanh làm đúng như nhà trường, thầy cô giáo chỉ dạy. Những điều trái ngược này ảnh hưởng rất lớn đối với học sinh. Các em có hoàn toàn tin vào những điều thầy cô giáo dạy bảo? Hay là các em phải làm theo cha mẹ và những người xung quanh? Lúc này rất cần sự phối hợp giữa nhà trường với gia đình.

Tôi đã yêu cầu các đ/c giáo viên tìm hiểu đặc điểm gia đình của từng em để có biện pháp phối hợp phù hợp. Với những em gia đình sống có nề nếp thì việc phối hợp đơn giản hơn, chỉ cần thông báo các nội dung hoạt động của nhà trường và trao đổi kết quả học tập và rèn luyện của các em. Với những em gia đình thiếu nề nếp, tôi đề nghị giáo viên cần liên lạc trao đổi nhiều hơn để có sự thống nhất giữa các hoạt động giáo dục đạo đức cho con cái.

Ví dụ: Ở trường, các thầy cô giáo thường nhắc nhở các em biết nói lời hay thì ở nhà bố mẹ và mọi người trong gia đình cũng không được vắng tục. Ở trường, các thầy cô nhắc nhở các em phải đoàn kết, chan hòa với bạn bè, không được đánh nhau thì ở nhà mọi người trong gia đình cũng không được cãi vã, gây lộn với nhau, với hàng xóm, không đánh con,...Giáo viên cần phải kiên trì giải thích, thuyết phục để phụ huynh thay đổi để làm gương cho con. Có như thế mới có sự đồng nhất trong giáo dục con cái giữa gia đình và nhà trường và các hoạt động giáo dục đạo đức học sinh ở nhà trường mới hiệu quả. Có nhiều người lớn khi ra đường ra chợ cứ thoải mái vắng tục, tôi nhắc: thôi chết, các bà cứ vắng tục thế này làm các con các cháu bắt chước nói theo. Khi đó các bà lại ngượng ngùng nói: tôi quên mất cô giáo ạ!

Cứ như thế, mưa dầm thấm lâu, các cô giáo luôn nhắc nhở phụ huynh sẽ có tác dụng làm thay đổi những thói quen đạo đức chưa tốt của phụ huynh và sẽ có ảnh hưởng tốt tới học sinh.

Với cách làm này, nhiều gia đình trước đây phụ huynh chưa mẫu mực trong lời nói, việc làm, cách cư xử làm ảnh hưởng xấu đến hành vi của con cái giờ đã thay đổi rất nhiều và đó là hiệu quả của việc phối hợp giữa nhà trường với gia đình trong giáo dục đạo đức học sinh.

Bên cạnh nhà trường, gia đình, xã hội có vai trò rất lớn trong giáo dục đạo đức học sinh. Môi trường xã hội có tốt thì con người sống trong xã hội ấy mới tốt.

Nhận rõ vai trò của môi trường xã hội trong giáo dục đạo đức học sinh, tôi đề xuất phối hợp với các lực lượng xã hội như Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Cựu Chiến binh,...cũng đưa việc giáo dục đạo đức cho con cháu vào hoạt động của Hội, lấy kết quả học tập, rèn luyện của con cháu làm tiêu chí đánh giá thành viên của hội. Vì vậy, mỗi thành viên trong hội đều phải có trách nhiệm làm gương, nhắc nhở con cháu trong mọi hành vi cử chỉ, việc làm đúng chuẩn mực đạo đức. Có như thế mới tạo được môi trường lành mạnh xung quanh con em mình. Mặt khác, khi ra ngoài, tất cả mọi người đều có trách nhiệm nhắc nhở các em khi các em có cử chỉ việc làm chưa đúng, không nên có tư tưởng không phải con cháu mình thì không nhắc nhở. Như vậy, ở đâu các em cũng được hướng dẫn uốn nắn thì các em sẽ rất ngoan.

Với biện pháp này, học sinh đã có nhiều tiến bộ. Đi ra đường ít nghe thấy những lời nói chưa hay và những việc làm chưa tốt của các em.

III. Kết quả sau khi áp dụng giải pháp sáng kiến tại nhà trường

Trên đây tôi vừa trình bày một số biện pháp chỉ đạo thực hiện giải pháp để giáo dục đạo đức học sinh. Sau khi thực nghiệm ở trường Tiểu học Phú Phương năm học 2023- 2024 tôi đã thu được kết quả như sau:

Kết quả		
Số hs được khảo sát	Số học sinh có biểu hiện đạo đức tốt .	Số học sinh có biểu hiện đạo đức chưa tốt.
100 em	99 em (99%)	1em (1%)

So sánh với kết quả khảo sát trước khi thực nghiệm tôi thấy tỉ lệ học sinh học có biểu hiện đạo đức chưa tốt đã giảm xuống chỉ còn 1 % (đầu năm là 20 %). Như vậy, các biện pháp chỉ đạo mà tôi thực hiện đã đem lại hiệu quả tốt.

IV. Hiệu quả của sáng kiến:

1. Hiệu quả về khoa học:

Bác Hồ từng nói: “ Một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”. Sáng kiến đã làm sáng tỏ lời nói của Bác Hồ. Xây dựng thói quen, hành vi đạo đức phải qua việc làm hành động cụ thể, đưa học sinh vào hoạt động cụ thể, ở đó giáo viên, phụ huynh và các lực lượng xã hội là những người nêu gương tốt, thực hiện trước để học sinh, trẻ nhỏ noi theo. Trong sáng kiến này, các giải pháp đều đưa ra các hoạt động để học sinh tham gia giúp hình thành thói quen đạo đức tốt, góp phần giáo dục đạo đức học sinh.

2. Hiệu quả về kinh tế:

Để thực hiện sáng kiến này không tốn kém về tài chính. Các giải pháp thực hiện không phải mời chuyên gia để bổ túc phần kiến thức; không phải mua thêm tài liệu, bài tập bên ngoài cho giáo viên và học sinh; các nguồn kiến thức đều có thể dựa trên nguồn tư liệu mở có sẵn trên mạng internet. Bên cạnh đó, là những hiệu quả gián tiếp lâu dài về mặt kinh tế như giúp học sinh có hứng thú hơn với môn học và

3. Hiệu quả về xã hội:

Hiệu quả xã hội do sáng kiến đem lại là vô cùng to lớn. Đó là rèn luyện nên những con người có đạo đức tốt cho xã hội. Trong khi thực trạng đạo đức xã hội đang có biểu hiện giảm sút thì rèn luyện nên những lớp người là tương lai của đất nước có đạo đức tốt là vô cùng ý nghĩa. Nó giúp phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của con người Việt Nam, góp phần xây dựng và bảo vệ đất nước trước những mối nguy cơ băng hoại đạo đức làm đất nước suy yếu.

V. Tính khả thi:

Sáng kiến có khả năng áp dụng phạm vi toàn ngành bởi những giải pháp đưa ra phù hợp với mọi đối tượng học sinh, mọi vùng miền, mọi địa phương. Phương tiện, công cụ,... để thực hiện các giải pháp dễ làm, dễ kiếm, dễ thực hiện. Với vùng khó khăn thiếu thốn phương tiện điện tử thì dùng nguồn tài liệu là sách báo, vùng sâu, xa không có điều kiện đi trải nghiệm đi thăm Lăng Bác hay một

di tích lịch sử khác thì ở tại địa phương nào cũng có những nhân vật lịch sử, di tích lịch sử để trải nghiệm.....

Chính vì vậy sáng kiến có tính khả thi cao.

VI. Thời gian thực hiện sáng kiến: Năm học 2023-2024

VII. Kinh phí thực hiện sáng kiến:

Thực hiện sáng kiến này không tốn kém về tài chính mà chỉ cần đến tâm huyết, trách nhiệm của cán bộ giáo viên, nhân viên trong trường, của phụ huynh và các lực lượng xã hội.

C. KIẾN NGHỊ - ĐỀ XUẤT

I. Rút ra bài học kinh nghiệm:

- Đề giáo dục đạo đức cho học sinh tiểu học, trước hết phải coi trọng, đặt việc giáo dục đạo đức học sinh lên hàng đầu như các cụ vẫn truyền dạy: tiên học lễ, hậu học văn.

- Nhà trường thường xuyên xây dựng các chương trình hoạt động ngoài giờ lên lớp để học sinh được thực hành các hành vi đạo đức.

- Biết phối hợp với gia đình để giáo dục đạo đức học sinh.

- Giáo viên quan tâm, theo dõi sát sao những biểu hiện đạo đức của học sinh để có các biện pháp phù hợp kịp thời uốn nắn học sinh.

2. Những ý kiến đề xuất:

- Với phụ huynh:

+ Bố mẹ trước tiên phải là tấm gương sáng cho các con về mọi mặt vì gia đình là nền tảng của sự hình thành nhân cách của trẻ em.

+ Thường xuyên quan tâm giáo dục, nhắc nhở, uốn nắn từng cử chỉ hành vi, việc làm của các con để các con trở thành những đứa con ngoan.

+ Tránh tư tưởng ỷ lại vào nhà trường với tư tưởng “trăm sự nhờ thầy” phó mặc cho nhà trường.

+ Phối hợp chặt chẽ với thầy cô giáo để nắm bắt tình hình rèn luyện của con.

- Với nhà trường:

+ Cõi việc giáo dục đạo đức cho học sinh là nhiệm vụ hàng đầu, thường xuyên và rộng khắp ở mọi lúc , mọi nơi, mọi hoạt động.

+ Có quỹ phần thưởng dành cho học sinh ngoan, gương mẫu trong rèn luyện đạo đức.

+ Có phần thưởng cho giáo viên giành nhiều công sức tâm huyết trong giáo dục đạo đức học sinh, có học sinh tiến bộ trong rèn luyện đạo đức để động viên khích lệ giáo viên.

- Với cấp trên:

Từ trước đến nay từ cấp Huyện trở lên chỉ có các chương trình hoạt động giành cho các em ngoan được tham gia. Như vậy các em chưa ngoan chưa được sự quan tâm của xã hội, các em như vùi “ vùi dập” chìm sâu xuống, không ai nhìn nhận nâng đỡ lên. Vì vậy cần phải cho các em được tham gia những chương trình hoạt động để các em thấy được môi trường tốt đẹp cần hướng tới.

Trên đây là một số biện pháp chỉ đạo giáo dục đạo đức cho học sinh tiểu học. Tôi mong nhận được ý kiến đóng góp của các đồng chí đồng nghiệp. Tôi xin trân thành cảm ơn!

Tôi xin cam đoan đề tài này do tôi viết, không sao chép của ai!

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN

Phú Phương, ngày 10 tháng 5 năm 2024

Người viết

Đỗ Thị Thúy Quỳnh

CÁC MINH CHỨNG

MC1 (minh họa cho ví dụ 1, biện pháp 4): Hội thi kể chuyện về Anh Bộ đội Cụ Hồ

**MC 2(minh họa cho VD 2, biện pháp 4):Ngày hội “Thiếu nhi vui – khỏe”
kỷ niệm ngày thành lập Đoàn 26.3**

MC 3 (minh họa ví dụ 1, biện pháp 5): Học sinh đi viếng Lăng Bác.

MC3 (minh chứng cho VD1, biện pháp 5): Học sinh viếng Nghĩa trang liệt sĩ.

MC3: (minh hoạ ví dụ1, biện pháp 5): Học sinh viếng Nghĩa trang Liệt sĩ.

MC3 (minh hoạ ví dụ 1, biện pháp 5): Học sinh ủng hộ Quỹ Ngôi nhà Khăn quàng đỏ.

MC3 (minh họa ví dụ 1, biện pháp 5): Học sinh ủng hộ người khuyết tật.

MC 4 (minh họa ví dụ 3, Biện pháp 5): Học sinh chăm sóc hoa.

MC 4 (minh họa ví dụ 3, Biện pháp 5): Học sinh vệ sinh lớp học

MC5: (minh họa ví dụ của biện pháp 6): học sinh biết thu dọn ghế gòn gàng sau bữa ăn.

MC5: (Minh hoạ ví dụ của biện pháp 6): Học sinh biết thu dọn sau bữa ăn bán trú.

MC5: (minh hoạ ví dụ của biện pháp 6): Học sinh biết xếp chăn gối gọn gàng sau khi ngủ.